

ECOLOGIE

RAPPORTAGE

Aanvullend ecologisch onderzoek

Aldenhof 3196 en 3203 t/m 3219 (oneven nummers)

Nijmegen

Rapport aanvullend ecologisch onderzoek

Aldenhof 3196 en 3203 t/m 3219 (oneven nummers), Nijmegen

Opdrachtgever	St. Woonzorg Nederland Prof. E.M. Meijerslaan 3 1183 AV Amstelveen
---------------	--

Rapportnummer	20533.002
Versienummer	D1
Status	Definitief
Datum	5 oktober 2023

Opsteller ¹	
Kwaliteitscontrole	

¹ AVG

In onze rapportages wordt niet gewerkt met handtekeningen en/of parafen. Conform protocol en eisen uit het kwaliteitssysteem wordt het rapport aantoonbaar vrijgegeven. In het kader van de AVG dient, voorafgaand aan publicatie of bij uitlevering aan derden, bijlagen met kadastrale uittreksels en namen van opdrachtgevers verwijderd dan wel zwart gelakt te worden.

KWALITEITSZORG

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

CERTIFICERING

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001. Daarnaast staat veilig werken bij Econsultancy voorop en zijn we gecertificeerd voor VCA*.

BETROUWBAARHEID

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

Al onze rapportages worden opgesteld conform de 'Handleiding omgaan met AVG in bodemonderzoeken' opgesteld door de VKB (29 juni 2022). Hiermee voldoet de rapportage aan de eisen die de wet en NEN normen ons stellen en wordt tevens voldaan aan de AVG.

GELDIGHEID ONDERZOEK

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebber.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING.....	2
2.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
2.2	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	3
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK	4
4	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	5
4.1	Huismus.....	5
4.2	Vleermuizen	5
4.3	Alpenwatersalamander en poelkikker	6
4.4	Veldbezoeken.....	6
5	ONDERZOEKSRESULTATEN	7
5.1	Huismus.....	7
5.2	Vleermuizen	7
5.3	Alpenwatersalamander en poelkikker	9
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING.....	10
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	11

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van St. Woonzorg Nederland opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de Aldenhof 3196 en 3203 t/m 3219 (oneven nummers) te Nijmegen.

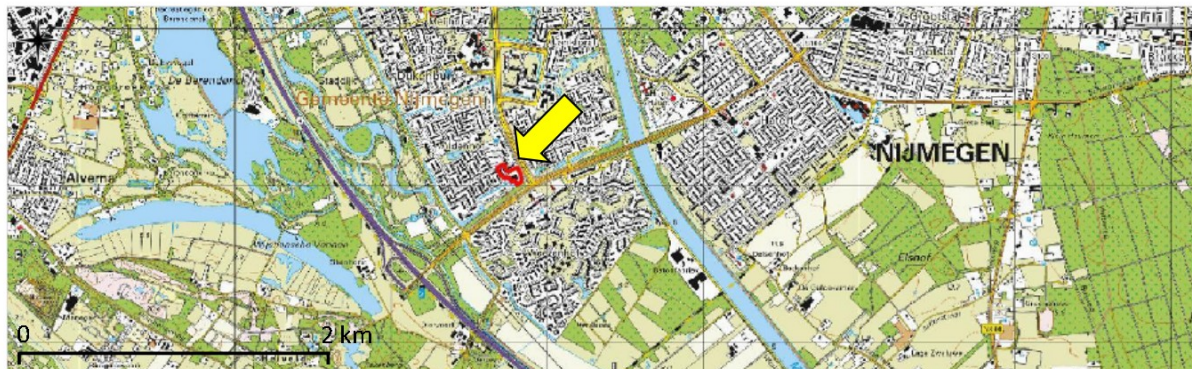
Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van sloop- en nieuwbouwplannen op de onderzoekslocatie en naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in november 2022 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 20533.001, d.d. 28 november 2022). Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming er ten aanzien van huismus, vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meer-vleermuis en watervleermuis) en amfibieën (alpenwatersalamander en poelkikker) meer informatie is benodigd.

Econsultancy is lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

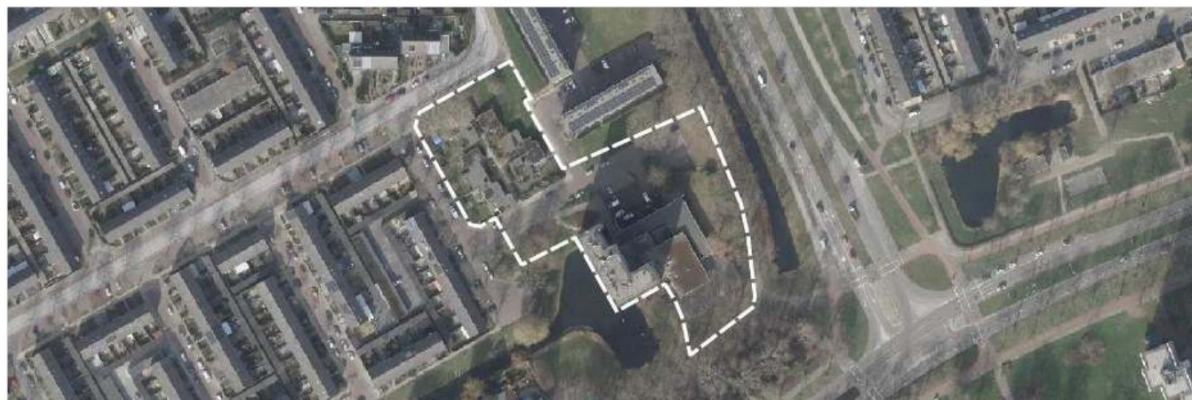
2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie (+/- 10.000 m²) ligt aan de Aldenhof 3196 en 3203 t/m 3219, te Nijmegen. In figuur 2.1 is de ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Topografische ligging van de onderzoekslocatie (rood omkaderd bij gele pijl).

De onderzoekslocatie betreft een elf verdiepingen hoog appartementencomplex (Aldenhof 3196) en tien bungalows van één woonlaag met tuin (Aldenhof 3203 t/m 3219, oneven nummers). Zowel het appartementencomplex als de bungalows zijn opgetrokken uit baksteen en hebben platte daken. De verharding (stoep, weg en parkeerplaatsen) en het groen (grasveldjes, struiken, bomen en een vijver) rondom de appartementencomplexen en bungalows behoren tevens tot de onderzoekslocatie (zie figuur 2.2).

Figuur 2.2 Luchtfoto van de onderzoekslocatie (wit omkaderd) en directe omgeving.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De initiatiefnemer is voornemens de bestaande bebouwing op de onderzoekslocatie te slopen en binnen de kaders van de onderzoekslocatie nieuwbouw (woningen en appartementen) te realiseren. De initiatiefnemer heeft een concept-verkenningsschets (zie figuur 2.3) gemaakt van de voorgenomen plannen*.

** eventuele wijzigingen van de voorgenomen plannen kunnen van invloed zijn op de te verwachten effecten op de (mogelijk) aanwezige beschermde soorten en/of beschermde gebieden.*

Figuur 2.3. Concept-verkenningsschets van de onderzoekslocatie (Woonzorg Nederland, 2022).

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

In tabel 3.1 staan de resultaten van voorgaand onderzoek weergegeven, betreffende de quickscan Wet natuur-
bescherming (rapport 20533.001, d.d. 28 november 2022).

Tabel 3.1 Resultaten voorgaand onderzoek

Soortgroep		Geschikt ha- bitat	Ingrep ver- storend	Nader on- derzoek	Ontheffingsaan- vraag	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	nee	nee	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren
	huismus	ja	mogelijk	ja	afhankelijk van nader onderzoek	aanvullend onderzoek naar (aanwezigheid nest-locaties en/of leefgebied van) huismus noodzakelijk
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	mogelijk	ja	afhankelijk van nader onderzoek	aanvullend onderzoek naar vleermuizen benodigd
	foeragegebied	ja	nee, mits*	nee	nee, mits*	* mits de wateren niet gedempt worden en toename van additionele bouwverlichting richting de bomen en het water voorkomen wordt
	vliegroutes	ja	nee, mits*	nee	nee, mits*	* mits de bomen gehandhaafd worden en toename van additionele bouwverlichting richting de bomen rondom de onderzoekslocatie wordt voorkomen
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	nee	nee	werken volgens ecologische werkprotocol (zorgplicht artikel 1.11) ten aanzien van algemene soorten zoals egel, konijn, en diverse muissoorten
Amfibieën	Licht beschermd		ja	ja	afhankelijk van nader onderzoek	werken volgens ecologische werkprotocol (zorgplicht artikel 1.11) ten aanzien van algemene amfibieënsoorten als de bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander
	Streng beschermd	mogelijk	ja	ja	afhankelijk van nader onderzoek	aanvullend onderzoek naar alpenwatersalamander en poelkikker
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		ja	mogelijk	nee	nee	werken volgens ecologische werkprotocol (zorgplicht artikel 1.11) ten aanzien van algemene vissoorten
Libellen en vlinders		nee	nee	nee	nee	-
Overige ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming		Gebied aanwezig	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000		6.3 km	mogelijk	ja	mogelijk	stikstofdepositieonderzoek uitvoeren
Natuurnetwerk Nederland		0.8 km	nee	nee	nee	-
Houtopstanden		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	-

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

4.1 Huismus

Ten aanzien van de huismus zijn in de periode van april tot half mei 2023 twee veldbezoeken in de ochtend uitgevoerd. De veldbezoeken vonden plaats op 18 april en 3 mei 2023. Tijdens de veldbezoeken was de temperatuur hoger dan 6 °C. De windsnelheid was maximaal 2 Beaufort en er was geen sprake van neerslag.

Tijdens de veldbezoeken is gelet op de aanwezigheid van roepende huismussen en op huismussen die met nestmateriaal of voedsel in de bebouwing en/of in de begroeiing (tegen de bebouwing aan) verdwijnen. Op basis van de veldbevindingen is bepaald of zich binnen de onderzoekslocatie broedlocaties van de huismus bevinden. De onderzoeksinspanning is conform hetgeen is gesteld in het kennisdocument van huismus (BIJ12, februari 2023).

4.2 Vleermuizen

Ten aanzien van de vleermuizen zijn in de periode half mei tot half september in totaal zes veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn in de avond- en ochtenduren uitgevoerd. De veldbezoeken vonden plaats op 8 en 12 juni, 10 juli, 3 en 21 augustus en 10 september 2023. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats, paarverblijfplaats voor de gewone en ruige dwergvleermuis, water-vleermuis, meervleermuis en laatvlieger en tevens op de functie massawinterverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis. Tijdens de veldbezoeken is gelet op uitvliegende, invliegende, aantikkende, zwermende en/of baltsende vleermuizen bij de bebouwing op de onderzoekslocatie. Verder was tijdens de veldbezoeken de temperatuur niet lager dan 14 °C, de windsnelheid maximaal 3 Beaufort en was er geen sprake van neerslag. Tabel 4.1 bevat de omstandigheden van het vleermuisonderzoek per veldbezoek.

Tabel 4.1 Omstandigheden aanvullend onderzoek vleermuizen.

datum	tijd	aantal waarnemers	temperatuur	weersomstandigheden
8 juni '23	02:19 - 05:19	4	16 °C	droog, bewolkt, 3 bft
12 juni '23	21:56 - 00:11	4	24 °C	droog, helder, 2 bft
10 juli '23	21:50 - 00:00	4	22 °C	droog, half bewolkt, 2 bft
3 augustus '23	00:00 - 02:00	1	14 °C	droog, half bewolkt, 2 bft
21 augustus '23	20:48 - 02:00	1	17 °C	droog, helder, 2 bft
10 september '23	20:00 - 23:15	1	23 °C	droog, half bewolkt, 2 bft

Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd met behulp van een batdetector (Pettersson D 240x of Pettersson M500) en een batlogger (Elekon Batlogger M) met opnamemogelijkheid. Een batdetector en batlogger zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De

inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie januari 2021), dat is opgesteld door het Vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus.

4.3 Alpenwatersalamander en poelkikker

Ten aanzien van de alpenwatersalamander en poelkikker zijn in de periode van mei tot augustus 2023 vier veldbezoek afgelegd. De veldbezoeken vonden plaats op 8 mei (avond), 10 mei (ochtend) 11 mei (ochtend) en 1 juni (avond) 2023. Tijdens de veldbezoeken was de temperatuur hoger dan 12 °C. De windsnelheid was maximaal 3 Beaufort en er was geen sprake van neerslag.

Tijdens de veldbezoeken op 8 mei en 1 juni is gelet op kooractiviteit van de poelkikker en is met behulp van een zaklamp gelet op zichtwaarnemingen van amfibieën. Tijdens de veldbezoeken op 10 mei en 1 juni zijn de sloten op de onderzoekslocatie en in de directe omgeving met behulp van een RAVON-net onderzocht op aanwezigheid van desbetreffende soorten. Tijdens het veldbezoek op 8 mei zijn een zevental fuikjes uitgezet en tijdens de veldbezoeken op 10 en 11 mei zijn de fuikjes gecontroleerd op de aanwezigheid van amfibieën. De inventarisatiemethode is conform de soorteninventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus en het kennisdocument Poelkikker (BIJ12, versie juli 2017).

4.4 Veldbezoeken

Tabel 4.2 bevat een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken.

Tabel 4.2 Overzicht veldbezoeken per soortgroep.

2023		april	mei	juni	juli	augustus	september	
huismus	tijdstip	2 x overdag						
	datum	18 apr. en 3 mei						
	functie	territorium						
vleermuizen	tijdstip				2 x avond en 1 x ochtend		3 x avond	
	datum				8 en 12 jun. en 10 jul.		3 en 21 aug. en 10 sept.	
	functie				kraam- en zomerverblijf		paar- en massawinter-verblijf	
amfibieën	tijdstip		2 x overdag, 2 x avond					
			8, 10 en 11 mei en 1 jun.					
	functie		voorplantingsplaatsen en landhabitat					

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Huismus

Tijdens de veldbezoeken zijn geen waarnemingen gedaan van de huismus op of in de bebouwing op de onderzoekslocatie. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan worden vastgesteld dat de bebouwing op de onderzoekslocatie geen functie heeft als nestlocatie voor een huismus. In de begroeiing van de tuinen van Aldenhof 3203 t/m 3219 zijn tijdens de veldbezoeken roepende huismussen en huismussen met nestmateriaal in de bek waargenomen. Deze huismussen vlogen steeds richting de bebouwing ten noorden en noordwesten van de onderzoekslocatie (Aldenhof 1144-1150 en 2101-2117). In desbetreffende bebouwing ten noorden en noordwesten zijn ook nestlocaties van de huismus waargenomen. Door de aanwezigheid van voldoende alternatief wat betreft begroeiing en vanwege de afstand van de waargenomen nestlocaties tot de onderzoekslocatie en is bij de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie geen sprake van negatieve effecten ten aanzien van de huismus.

5.2 Vleermuizen

Verblijfplaatsen binnen de onderzoekslocatie

Tijdens het veldbezoek op 8 juni in de zomer- en kraamperiode zijn op de oostelijke hoek van de woontoren (op ongeveer de helft van de totale hoogte van de woontoren) vier aantikkende gewone dwergvleermuizen waargenomen, waarbij ook één invliegende vleermuis werd waargenomen (waarschijnlijk bij een open stootvoeg). Ook werd tijdens deze ronde buiten de onderzoekslocatie een aantikkende gewone dwergvleermuis bij de kopgevel van de Aldenhof 1201 waargenomen. Tijdens de overige veldbezoeken in de zomer- en kraamperiode zijn geen invliegende, uitvliegende, zwermende of aantikkende vleermuizen waargenomen bij de bebouwing op de onderzoekslocatie. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan worden vastgesteld dat in de woontoren (Aldenhof 3196) één zomerverblijfplaats (van maximaal 4 individuen) aanwezig is van de gewone dwergvleermuis (zie hoofdstuk 6).

Tijdens de veldbezoeken in de paarperiode is baltsgeluid van de gewone dwergvleermuis waargenomen op de onderzoekslocatie. Op twee verschillende plekken langs de woontoren werd ook aantikken van (circa 2-3) gewone dwergvleermuizen waargenomen. Eén plek was op een oostelijke gevel (op ongeveer de tweederde van de totale hoogte van de woontoren --> vermoedelijk bij een open stootvoeg) en de andere plek was op de westelijke gevel (op ongeveer de helft van de totale hoogte van de woontoren bij een van de balkons --> vermoedelijk bij een regenpijp). Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan worden vastgesteld dat in de woontoren (Aldenhof 3196) twee paarverblijfplaatsen aanwezig zijn van de gewone dwergvleermuis (zie hoofdstuk 6).

In figuur 5.1 zijn de locaties van de aangetroffen verblijfplaatsen weergegeven.

Figuur 5.1 Waargenomen verblijfplaatsen op basis van inventarisatie in het seizoen 2023.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is door de onderlinge afstand tot de bebouwing en bomen in de omgeving niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie (potentiële) verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de voorgenomen werkzaamheden.

Foerageergebied

Tijdens de veldbezoeken zijn op en in de directe omgeving van de onderzoekslocatie foeragerende vleermuizen waargenomen. Gelet op de omgeving van de onderzoekslocatie kan echter gesteld worden dat het aanbod aan foerageermogelijkheden door de voorgenomen ingreep niet in het geding zal komen. In de omgeving is namelijk voldoende alternatief foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig in de vorm van waterpartijen, groenstructuren, tuinen, weilanden en bosranden.

Evenwel wordt vanuit ecologisch oogpunt geadviseerd rekening te houden met vleermuizen, door additionele verlichting ten opzichte van de huidige situatie (zo veel als mogelijk) te voorkomen, zowel tijdens de uitvoeringsfase als in de toekomstige situatie. Dit kan bijvoorbeeld ook door gebruik te maken van vleermuisvriendelijke verlichting. Ook het (zo veel als mogelijk) voorkomen van nachtelijke werkzaamheden is een voorbeeld van een maatregel waardoor rekening met vleermuizen kan worden gehouden.

Vliegroutes

De elementen die kunnen functioneren als vliegroutes voor vleermuizen zijn de waterloop, laanbomen en bosschages ten oosten en zuiden van de onderzoekslocatie. Deze elementen dienen gedurende de werkzaamheden en in de toekomstige situatie functioneel en duurzaam behouden te blijven. Dat betekent dat de genoemde elementen gehandhaafd moeten blijven en er geen additionele verlichting plaats mag vinden in de richting van deze elementen.

Voor zover bekend blijven deze elementen bij de herinrichting van de onderzoekslocatie in de huidige staat gehandhaafd waardoor geen vliegroutes worden aangetast. In het geval van wijzigingen in het planvoornemen, waardoor (delen van) de waterloop, laanbomen en bosschages ten oosten en zuiden van de onderzoekslocatie verdwijnen, dient een aanvullende toetsing van het (mogelijke) effect op vliegroutes van vleermuizen plaats te vinden.

5.3 Alpenwatersalamander en poelkikker

Tijdens de veldbezoeken zijn geen waarnemingen gedaan van de alpenwatersalamander en poelkikker op of in de omgeving van de onderzoekslocatie. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan met voldoende zekerheid worden vastgesteld dat de onderzoekslocatie geen functie vervult als voortplantings- en landhabitat voor streng beschermde amfibieën. Van een overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de alpenwatersalamander en poelkikker is bij de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie geen sprake.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten vallen onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn en de conventie van Bonn, in de Wet natuurbescherming ondergebracht in artikel 3.5. De verboden handelingen die van toepassing zijn op de vleermuizen betreffen het opzettelijk verstoren, doden of vangen van de dieren en het beschadigen of vernielen van de rust- en voortplantingsplaatsen.

Als gevolg van de voorgenomen ingreep gaan één zomerverblijfplaats en twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren. Bij de sloop van de bebouwing (specifiek de woontoren) is het niet te voorkomen dat verstoren, wegnemen, vernielen of beschadigen van een verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis plaatsvindt. Als gevolg van de voorgenomen ingreep wordt dan ook artikel 3.5 lid 2 en 4 van de Wet natuurbescherming overtreden.

Door het treffen van mitigerende maatregelen zoals het aanbrengen van tijdelijke voorzieningen, het ongeschikt maken van de bebouwing in de minst kwetsbare periode en het treffen van permanente voorzieningen in de nieuwbouw, kunnen effecten op de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis voorkomen worden. Deze mitigerende maatregelen dienen voldoende ecologisch onderbouwd te worden middels een ecologisch activiteitenplan, welke ter goedkeuring voorgelegd dient te worden aan het bevoegd gezag via een ontheffingsprocedure.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van St. Woonzorg Nederland een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd ter plaatse van de Aldenhof 3196 en 3203 t/m 3219 (oneven nummers) te Nijmegen.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van sloop- en nieuwbouwplannen en naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in november 2022 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 20533.001, d.d. 28 november 2022). Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming er ten aanzien van huismus, vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en watervleermuis) en amfibieën (alpenwatersalamander en poelkikker) meer informatie benodigd was.

Conclusies aanvullend onderzoek

Uit het onderhavige resultaat kan geconcludeerd worden dat als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie ten aanzien van de gewone dwergvleermuis voor de functies zomerverblijfplaats en paarverblijfplaats negatieve effecten aan de orde zijn. Voor de voorgenomen ingreep zal een ontheffing, met de daarbij benodigde maatregelen voor de gewone dwergvleermuis, aangevraagd dienen te worden ten aanzien van de verboden als vermeldt in artikel 3.5, lid 2 en 4. De functionaliteit van de verblijfplaatsen moeten voor, tijdens en na uitvoer van de geplande activiteiten gegarandeerd kunnen worden door het treffen van mitigerende dan wel compenserende maatregelen.

Ook dient rekening gehouden te worden met (potentiële) vliegroutes in de omgeving om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Dit houdt in dat de waterloop, laanbomen en bosschages ten oosten en zuiden van de onderzoekslocatie tijdens de uitvoeringsfase en in de toekomstige situatie gehandhaafd moeten blijven en er geen additionele verlichting in de richting van deze elementen dient plaats te vinden. Indien dit niet mogelijk is moet aanvullende toetsing van het (mogelijke) effect op vliegroutes van vleermuizen plaats te vinden.

Vanuit ecologisch oogpunt wordt geadviseerd rekening te houden met vleermuizen, door additionele verlichting ten opzichte van de huidige situatie (zo veel als mogelijk) te voorkomen, zowel tijdens de uitvoeringsfase als in de toekomstige situatie. Dit kan bijvoorbeeld ook door gebruik te maken van vleermuisvriendelijke verlichting.

Verder kan uit het onderhavige resultaat geconcludeerd worden dat als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie geen negatieve effecten aan de orde zijn ten aanzien van de huismus, alpenwatersalamander, poelkikker en overige vleermuizen (ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en watervleermuis).

Conclusies eerder uitgevoerde quickscan

Naar aanleiding van de eerder uitgevoerde quickscan moet ook rekening worden gehouden met het volgende (voor zover dat niet al gedaan is):

- Overtredingen ten aanzien van algemene broedvogels kunnen worden voorkomen door de sloopwerkzaamheden en groenverwijdering buiten het broedseizoen (lopend globaal van maart tot half augustus) op te starten. Indien groen binnen het broedseizoen wordt verwijderd of werkzaamheden aan

bebouwing starten binnen het broedseizoen, is een broedvogelinspectie voorafgaand aan de start van de werkzaamheden benodigd. Geadviseerd wordt om ook het snoeiafval direct dan wel buiten het broedseizoen af te voeren.

- Ten aanzien van algemene grondgebonden zoogdieren, algemene amfibieën en algemene vissoorten dienen in het kader van de zorgplicht (artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming) maatregelen vastgelegd te worden in een ecologisch werkprotocol.
- Ten aanzien van Natura 2000-gebieden dient er een stikstofdepositieonderzoek uitgevoerd te worden.

Bronnenlijst

BIJ12 (2023). Kennisdocument huismus.

Opgehaald van <https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2023/02/Kennisdocument-Huisumus-versie-2.1-februari-2023.pdf>

BIJ12 (2017). Kennisdocument poelkikker.

Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-014-Kennisdocument-Poelkikker-1.0.pdf>

Netwerk Groene Bureaus (2017). Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming

<https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/soortinventarisatieprotocollen/protocollen-vis-amfibie-reptiel-vogel>

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisprotocol 2021.

Opgehaald van <https://netwerkgroenebureaus.nl/vleermuisprotocol>.

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Broedseizoen

Voor het broedseizoen staat in de wet geen vaste periode. De looptijd verschilt per soort en varieert per jaar. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 augustus.

Foerageergebied/foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.